

De verandering zijn

**'Tijdens een
aanvalsploegsituatie
kunnen we alles aan.
Toch?'**

Berend van de Kraats is oud-onderzeebootcommandant en initiatiefnemer van BoostX. Met de maatschappelijk geïntegreerde doe-tank OceansX, werkt hij aan een nieuwe manier van organiseren waarbij het menselijk potentieel centraal staat en volledig benut wordt om te werken aan wat ons dierbaar is.

Aan boord is er zoiets als de aanvalsploeg. Deze versterking wordt opgeroepen als we ergens dichtbij zitten; de bodem, de kust of een ander contact. Ofwel in situaties waarin we snel moeten kunnen reageren en de lijntjes kort moeten zijn. De aanvalsploeg is het A-team. Het is de beste man op de beste plek. De commandant neemt zelf de 'boot' en geeft de stuurorders. De oudste officier is zijn spiegel. De hoofd Technische Dienst neemt verantwoordelijkheid voor het doorzettingsvermogen van het platform en stuurt de calamiteitenorganisatie direct aan. De schipper gaat achter het sonarteam staan en helpt, als ervaren rot, met het classificatieproces en de beeldopbouw. De onderofficier Technische Dienst houdt een open lijntje met 'zijn' jongens in de machinekamer.

Tijdens een aanvalsploegsituatie kunnen we alles aan. Toch? Zeker, mits de aanvalsploeg goed wordt ingezet. Want wie kijkt eigenlijk mee over de schouder van de aanvalsploeg?

Laat het duidelijk zijn, het oproepen van een aanvalsploeg mag geen taboe zijn. Het vragen om hulp troepen mag niet gezien worden als falen. Prestatiedrang of ego mag het oproepen van het A-team niet tegenhouden. Als commandant praatte ik daar veel over met wachtofficiëren en hun teams. De kwetsbaarheid van ieder teamlid vragen, kost oprechte aandacht en betrokkenheid. Opvallend, dit thema komt in al mijn columns terug.

Het ontbinden van de aanvalsploeg geschiedt door de commandant. Te snel ontbinden geeft het risico dat er een chaotische stoelendans ontstaat op een moment dat er nog op de grens van routineomstandigheden wordt geopereerd. Maar de aanvalsploeg te laat ontbinden is misschien nog wel gevaarlijker: tijdens de aanvalsploegsituatie is er namelijk geen escalatieniveau meer. En afwezigheid van een escalatieniveau betekent dat iedereen in primaire processen is verwickeld, inclusief de commandant. Met het risico dat veranderingen in de omstandigheden niet meer worden opgepakt. Oftewel het creatief en explorerend vermogen van de betrokken mensen wordt minder aangesproken.

In onze maatschappij roepen we continue aanvalsploegen op post. Of het nu gaat om grootschalige aanbestedingen, veiligheidsincidenten, integriteitsvraagstukken of dilemma's rondom inclusiviteit. Alle verantwoordelijkheid wordt naar het hoogste dek getrokken en blijft daar. Begrijpelijk, want hier wordt de publieke stemming bepaald en rekenen we elkaar snoeihard af. Gedreven door een (overmatig) gevoel van verantwoordelijkheid blijven we vervolgens graag op de aanvalsploegsituatie zitten. In de niet-realistische hoop de controle te kunnen behouden.

Dit fenomeen is goed zichtbaar in onze aanpak tegen corona. We blijven kijken naar 'de commandant', die daardoor te weinig tijd heeft om na te denken over de stap hierna. De vraag is of daarmee de potentie van provincies, gemeenten en hun gezondheidsdiensten wel optimaal benut wordt. Staan we elkaar toe en bieden we iedereen de ruimte om te blijven onderzoeken wat wél of wat niet kan werken?

Te lang op aanvalsploeg blijven staan wordt uiteindelijk onveilig. Het niet beschikken over de mogelijkheid tot escalatie remt het collectief. Uiteindelijk komen het individu, het team, de organisatie en de maatschappij daardoor tot stilstand. In een onvoorspelbare wereld is blijven bewegen juist de essentie. In verbinding met elkaar, ontdekkend voorwaarts. Dát *doen* is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Blijf in contact!

- **Bekijk www.Oceansx.nl – Oplossen vanuit beweging**
- **berend@oceansx.nl voor reacties en tips**
- **Volg ons op [@oceansx.nl](https://www.instagram.com/oceansx) en [/company/oceans/](https://www.linkedin.com/company/oceans/)**

<https://vimeo.com/467320370>